

मराठी साप्ताहिक

युवाशक्ती एक्सप्रेस

संयादक : तुषार गायकवाड

कार्यकारी संपादिका रुबिना मुल्ला : 9890879757

RNI No. MAHMAR/2016/72543

वर्ष ६वे

अंक : ०३

रविवार, दि. २१ एप्रिल ते शनिवार २७ एप्रिल २०२४

किंमत रु. १/-

पृष्ठ : ४

पान
२

अधोविश्वाचा
एफआयआर...

पान
३

सिलिंग
कायदा...

पान
४

वसई न्यायालयात
अत्यंत....

पोमण येथील अनधिकृत बांधकामांवर २३ एप्रिल रोजी कारवाईचा मुहूर्त ?

शास्त्राच्या बैठकीमध्ये एका पत्रकाराच्या उपस्थितीची चर्चा ; पत्रकाराची वसुली?

प्रतिनिधी : पालघर जिल्यातील वसई तालुका अंतर्गत पोमण ग्राम पंचायत हृदीत हजारों अनधिकृत बांधकामे झाली असून सदर अनधिकृत बांधकामांतर महसूल प्रशासनाचे संरक्षण लाभले आहे. पोमण येथील मधुरा हॉटेलच्या मागे अनधिकृत बांधकामाची भिंत कोसळून मजुराचा मृत्यू झाल्यानंतर सदर ठिकाणच्या अनधिकृत बांधकामांचा प्रश्न ऐरणीवर आला असून २३ एप्रिल रोजी येथील बांधकामांवर कारवाईचा मुहूर्त तहसीलदार यांनी काढल आहे. प्रत्यक्षात कारवाई होते की मोठी तोडपाणी होते ते २३ एप्रिल रोजी कळेलच.

पालघर जिल्यातील वसई तालुका अंतर्गत पोमण ग्राम पंचायत हृदीत हजारों अनधिकृत बांधकामे झाली असून सहाजिकच महसूल विभागाच्या अधिकारीरेयांच्या संरक्षणाशिवाय बांधकामे होऊच शकत नाहीत. प्रती

चौरस फुटाप्रमाणे वसुली करण्यात आली असून भूमाफियांकडून करोडोची लाच जमा करून पैशाची वाटणी मंत्रालयापर्यंत करण्यात आली आहे. त्यामुळे तर बिन्धास्तपणे भूमाफिया अनधिकृत बांधकामे करीत आहेत. पोमण येथील मधुरा हॉटेलच्या मागे एका मजुराचा मृत्यू झाल्यानंतर

सामाजिक कार्यकर्ता नानासाहेब कोळेकर यांनी तिरडी आंदोलनाचा इशारा दिल्यानंतर वसईचे तहसीलदार यांनी बैठक आयोजित केली. या बैठकीला तहसील कार्यालयातील अधिकारी, गट विकास अधिकारी, पोमण ग्राम पंचायतीचे ग्राम सेवक आदि उपस्थित होते. सर्वांत महत्वाची बाब

वसईचे लोडशेडिंग हे तात्पुरते..

२१ एप्रिलनंतर वीजपुरवठा पूर्ववत होणार अधीक्षक अभियंता संजय खंदारे यांची माहिती..

नालासोपारा :- वसई तालुक्यात गेले काही दिवस अधोषित लोडशेडिंग सुरु असून कोणत्याही वेळी वीज जाण्याने नागरिक हैराण आहेत. त्यातच वाढलेली उष्णता, यामुळे नागरिकांना होणारेया त्रासाची दखल घेऊन, भाजपा विधानसभा निवडणूक प्रमुख मनोज पाटील यांच्या सोबत प्रमुख पदाधिकारी नंदकुमार महाजन, कपिल म्हात्रे, बाळा सावंत, शेमल आजागिया यांनी महावितरणचे वसई मंडळ

अधीक्षक अभियंता संजय खंदारे यांची भेट घेतली. त्यांच्या सोबत झालेल्या चर्चेत तारापुर बोर्डसर येथे सुरु असलेल्या महापारेषणाच्या कामामुळे वसईला येणाऱ्या दोन वाहिन्यांपैकी एक वाहिनी बंद असल्याने वीज पुरवठा कमी झाला असून २१ एप्रिलपर्यंत काम पूर्ण होऊन वीज पुरवठा सुरक्षीत होईल व सुरु असलेले भारतीयमन बंद होईल असे आश्वासन दिले.

जीव वाचवणारे अग्रिशमन अधिकारी बनले जीव घेणारे यांना पाठिंबा कोणाचा? - शुभेश पेढारी

वसई प्रभाग समिती एच मध्ये पेपरिका नावाचे हॉटेल स्टेल या ठिकाणी उघडले असून लोकांची या हॉटेलला गर्दी बघायला भेट आहे परंतु समाजसेवक शुभेश पेढारी यांनी या हॉटेलची चौकशी केल्यावर असे निर्देशनास आले की या हॉटेलला अग्रिशमन यंत्रणेची कोणतीही परवानगी दिली गेलेली नाही गेले सहा महिन्यापासून हे हॉटेल विना परवानगीने चालू आहे व हे सगळं तेथील सहाय्यक अग्रिशमन

सोय केलेली आहे असे समाजसेवक शुभेश पेढारी यांनी म्हटले आहे तसेच त्यांनी मुख्य अग्रिशमन अधिकारी दिलीप पालव यांच्याशी जेहां चौकशीची मागणी केली तेहा त्या अधिकारीरेयांनी दुर्लक्ष करून चौकशी करण्यासाठी टाळाटाळ करत आहे असे सुद्धा समाजसेवक यांनी म्हटले आहे व या हॉटेलला तब्बल १५ दिवसाची परवानगी असलेल्या चेकागदपत्राची नोटीस ही अग्रिशमन

संपादकीय... !

अधोविश्वाचा एफआयआर

काही दशकांपूर्वी मुंबईत अंडरवर्ल्डच्या कारवाया सातत्याते मुरु असत. धमकावणी, खंडणीवोरी, टोलीयुद्ध, अमली पदार्थांची तस्करी, परदेशी वस्तूची तस्करी ही या अध्योविश्वाची उघड चिन्हे होती. पुढे या कारवाया निदान वरकरणी तरी कमी होत गेल्या. मात्र अभिनेता सल्लमान खान याच्या घरावर झालेल्या गोलीबारानंतर अंडरवर्ल्ड पुढा चर्चेत आले आहे. मुंबई-महाराष्ट्राशी तसा थेट संबंध नसलेल्या बिश्वोई टोलीचे धांगेदोरे या प्रकरणात गुंतलेले आहेत. वास्तविक पाहता, सध्या सायवर गुळेगारी प्रचंद फोकावली आहे; तरीही रक्तपात आणि धाकदपटशावर विश्वास ठेवणारी संघटित गुळेगारी अजूनही मुरुच आहे, याचा दाखला या घटनेनून मिळतो. या अध्योविश्वाचा हा एफआयआर...

इंग्रजांनी विकसित केलेल्या मुंबई बंदरावर स्वातंत्र्यानंतर गुह्येगारांची वक्रद्वाई पडली. मुंबईतील या अधोविश्वावर आपल जबर जम बसवणारा हाजी मस्तान हा पहिल डॉन. त्यानंतर करीम लाला आणि बरदाराजन मुदलीयार यांनी मुंबईत पाऊल टाकत याच अधोविश्वाची वाट धरली. सोने, महागडी घड्याळे, दारू, अमली पदार्थ, इलेक्ट्रॉनिक्स वस्तु आदीच्या तस्करीतून त्यांनी मुंबईत आपले सारांश्य प्रस्थापित केले. सन १९६०-७०च्या दशकात हे ठिघेही मुंबईच्या अंडरवर्ल्डवर राज्य करत होते. त्यांनी मुंबईचे तीन भाग केले होते. एकमेकांच्या कामात आणि हदीमध्ये घुसव्योरी किंवा हस्तक्षेप करायचा नाही, असा याच तिघांचा अलिखित करारच होता. हे मुरु असताना मुंबईकराता अंडरवर्ल्ड फारखे परिचित नव्हते. पण या अधोविश्वात दाऊदने पाऊल टाकले आणि मग टोळीयुद्ध, रक्तपात, हत्या, हाणामार्झ्या सुरु झाल्या. ‘भाई’ची दादागिरी आणि दहशत मुंबईत जाणवू लागली. दाऊदसोबतच रमा नाईक, बडा राजन, छोटा राजन, अरुण गवळी, अशिवत नाईक यांच्यासह अनेकांनी मुंबईच्या वेगवेगळ्या भागात आपल्या नावाची जरब निर्माण केली. दाऊदला मुंबईच्या अंडरवर्ल्डवर एकहाती अधिराज्य गजवायचे होते. त्यामुळे त्याने या थेवतात आधीच पाय रोवलेल्या पठाण टोळीशी पंगा घेतला. वर्चस्व आणि अस्तित्वाच्या लढाईतून एकमेकांच्या गुंडाना मारण्याचे सत्र सुरु झाले. मुंबईत भररस्यात खून पडू लागले. स्थानिक गुंडांची साथ मिळाल्याने रक्तपाताच्या या लढाईत दाऊद सरस ठरत गेला. छोटा राजनसारखे अनेक गुंड त्यावेळी दाऊदसोबतच होते. १९८०च्या दशकात दाऊदने अंडरवर्ल्डमधील जवळपास सर्वच वेकायदा धेंदे आपल्या ताब्यात घेतले. हे धेंदे, बैल्वूडमधील खंडणी वसुली, त्यांच्या हायेच्या सुपार्झ्या, मुंबईभर टोळीचा पसारा यामुळे दाऊदची प्रचंड दहशत निर्माण झाली. मुंबईत दाऊद, छोटा राजन, अमर नाईक, अरुण गवळी या वेगवेगळ्या टोळ्यांची प्रचंड दहशत होती. दिवसाढवळ्या व्यापारेयांना धमकाविणे, खुलेआम शूटआऊट अशा घटनांनी मुंबई काही वर्षे धूमसत होती. अंडरवर्ल्डची ही दहशत मोर्डून काढण्यासाठी तक्कालीन राज्य सरकारने एन्काऊंटरचे अख उचलले. त्यासाठी पोलिसांना मुक्तहस्त देण्यात आला. मुंबई पोलिसांनी गुंडाच्या मुसक्क्या आवलण्यास मुख्यत केली. त्यातूनच १९८०-९०च्या दशकात मुंबईचे तक्कालीन पोलिस आयुक्त रांनी मेंडोसा, सहपोलिस आयुक्त डी. शिवातंदन यांनी गुहे शारेवेची मजबूत बांधणी केली. त्यावेळी गुहे शारेवेत असलेले विजय साळसकर, प्रदीप शर्मा, प्रफुल्ल भोसले, दया नायक, रविंद्रनाथ आंगे, सचिन वाज्रे या एन्काऊंटर स्पेशलिस्ट अधिकाऱ्यांनी अल्पावधीतच अंडरवर्ल्डचे कंवरडे अक्षरश: मोर्डून काढले. मात्र हे सर्व चक्रमकफेम अधिकारी कोणत्या नाही कोणत्या वादात सापडले. अमराप संपत्ती निर्माण करणे, बनावट चक्रमकी व आरोपीचे कोठडीतील मृत्यू, अपॅटिलियासारखी बनावट प्रकरणे, राजकीय लांगेवांधे असे आरोप-प्रत्यारोपे व घटनांच्या गर्तेत ते सापडले. त्यामुळे, संघटित गुहेगारीने वर्दीतील गुंडगिरीला जन्म दिला का, असा गंभीर प्रश्न उपस्थित झाला. मुंबईमध्ये ८०-९०च्या दशकात गुहेगारीने दोळ्यांनी अक्षरश: धूंधगूस घातल होता. त्यावेळी १८८३-८४मध्ये प्रशिक्षण घेऊन वाहेर

पडलेल्या तुकडीतील अधिकार्यांनी या गुंडांच्या नांम्या ठेचल्या. प्रदीप शर्मा, विजय साळसकर, प्रफुल्ल भोसले, रवीद्रनाथ आंगे, अरुण बोरुडे, विनायक सावंदे, असुम मोमीन, राजू पिले, संजय कदम असे अधिकारी या तुकडीत होते. सर्वात जास्त गुंडांच्या चकमकी या बँचमधील अधिकार्यांच्या नावावर असल्यामुळे यातील बहुतांश अधिकार्यांच्या नावाशीरी एन्हालंटर स्पेशलिस्ट असे विशेषण जोडले गेले. अंडरवर्ल्डच्या कारवाया? गुंडेगारी टोल्यांमधील वैर, प्रत्येकांची गुंडेगारी पाश्वर्भूमी यावाबतची तपशीलवार माहिती यांची अधिकार्यांयांकडे होती. त्यांची स्वतःची यंत्रणा अगदी तगडी असल्याने प्रत्येक अधिकार्यांनाला हे पोलिस आपल्यासोबत हवे असत. माझी आयपीएस अधिकारी सत्यपाल सिंह, राकेश मारिया तसेच परमदीर सिंग या अधिकार्यांनी या पोलिसांना सोबत घेऊन स्वतःची पथके तयार केली होती.या एन्हालंटर स्पेशलिस्ट अधिकार्यांची धास्ती गुंडांनी घेतली. त्यामुळे चांदाऊद, छोटा राजनसारख्या इतर अनेकांनी विदेशात पल काढला आणि तेथूतच ते आपल्या टोल्यांची सूत्रे हलवू लागले. रवी पुजारी, सुरेश पुजारी, प्रसाद पुजारी यांनी विदेशातूनच्या धमकीप्रवृत्त हाती घेतले होते. सलमान गोळीबावार प्रकरणातील लॉरेन्स विश्वेशीचा भाऊ अनमोल हा देसील विदेशातूनच टोळी चालवत असल्याचे बोलले जाते. सलमानच्या घरावरील गोळीबावारात अनमोलने फेसबुक पोर्स्ट लिहून गोळीबाराची जबाबदारी घेतली. त्याच्या फेसबुक पोस्टचा आयपी ॲड्रेस हा कॅनडामधील असल्याचे उघड झाले.अंडरवर्ल्डच्या सुखवातीला हाजी मस्तान, करीम लाला आणि वरदाराजन यांनी गिरवलेला किलताच सद्याचे टोळीपुसुख गिरवत आहेत. आपसांत लूळून नुकसानच अधिक होत असल्याने सर्वांनी आपल्या हस्तक्षेपार्फत वेगवेगळ्या थेवत - विशेषत: बांधकाम थेवत - हातपाय पसरले आहेत. त्यांनी आपली कार्यपद्धती बदलली आहे. आवसायिकाना धमकाविणे, त्यांच्याकडून खंडणीवसुली, अन्य बांधकामात भागिदारी, त्यासाठी स्वतःच्या आप॑रेटरचा वापर, थेटा शूटआऊट न करता परदेशातून धमकीवै फॉन, धमकीविणासाठी इंटरनेट फॉन किंवा आॅडिओ कूपचा वापर आदी कार्यपद्धतीचा अवलंब ते करीत आहेत. केबल व्यवसाय, अमली पदार्थ तस्करी, मटका जुगार, सट्टा यात त्यांच्या सहभाग आहे. मालाचा चढउत्तर करणारूप्याकामगारांच्या काही संघटनांमध्ये विविध टोल्यांचा वरचम्बा आहे. इटपट लॉटरी आणि

पोमण येथील अनधिकृत....पान नं.१ वरुन

म्हणजे या बैठकीला एक पत्रकार ही उपस्थित होता. शासकीय बैठकीमध्ये पत्रकाराची उपस्थिती कशी काय असू शकते? तहसीलदार यांनी या पत्रकाराला शासकीय बैठकीत उपस्थित राहण्याची परवानगी कशी काय दिली? हा पत्रकार पोमण येथील अनधिकृत बांधकामांची दलाली करीत असल्याचे बोलले जाते. तहसीलदार व भूमाफिया यांच्यातील दुवा म्हणून हा पत्रकार काम करीत आहे पत्रकारांनी अवैध धंद्यांविरुद्ध आवाज उठवून त्या धंद्यांवर कारवाई होईपर्यंत सातत्याने पाठपुरावा केला पाहिजे. मात्र या ठिकाणी पत्रकार दलाली करताना दिसतात. पोमण येथील अनधिकृत बांधकामांवर २३ एप्रिल रोजी कारवाईचा मुहूर्त तहसीलदार यांनी काढला असून कारवाई होते कीतोडपाणी होते ते पहायचे आहे!

ਜੀਵ ਵਾਹਿਣਾਰੇ ਅਸ਼ਿਆਸਨ ... ਪਾਨ ਨੰ.੧ ਕਰੁਨ

यंत्रणेने बजावली आहे परंतु गेले दहा दिवस पासून कोणतेही कागदपत्र सादर केले गेले नाही व यामात्रे नंदकुमार शिंगरे यांचा या विना अग्निशमन परवानगी घेतलेल्या हॉटेल, लॉज, कंपन्या, व गोडाऊन यासारख्यांमध्ये हात आहे असे त्यांनी सांगितले आहे व शुोक पेंढारी यांनी या सर्व गोष्टीची पूर्तता करण्याची जबाबदारी उपायुक्त सदानंद पुरव यांच्याकडे मांडली आहे सदानंद पुरव यांनी दोन दिवसात सहाय्यक अग्निशमन अधिकार्यांकडून चौकशी अहवाल सादर करावा असे सांगितले आहे व समाजसेवक शुोक पेंढारी यांनी जनतेला सुद्धा आकृतान केले आहे की आपण ज्या हॉटेलमध्ये जेवणासाठी जात असाल तर ते कितपत योग्य आहे याची अगोदर पडताळणी करावी व अग्निशमन यंत्रणेला सुद्धा समाजसेवक यांनी खडसावून सांगितले आहे. सात दिवसात कोणतीही कारवाई केली नाही तर एक वेगळे पाऊल उचलून अनोखे पद्धतीत आंदोलन करण्यात येईल यात कोणताही कायदा किंवा सुव्यवस्था विघडल्यास याला सर्वस्व अग्निशमन यंत्रणेचे मुख्य अग्निशमन अधिकारी व सहाय्यक अग्निशमन अधिकारी व उपायुक्त सदानंद पुरव हे जबाबदार असतील

शाहू महाराज आणि डॉ. आंबेडकर..पान नं.३ वरुन

अस्पृश्यता निर्मूलन, महार वतन खालसा, खी संरक्षण कायदे यांसारख्या सुधारणा; तसेच कायदे करून सामाजिक क्रांती घडवून आणली. या सर्व सुधारणांना डॉ. आंबेडकरांनी स्वतंत्र भारताच्या राज्यघटनेमध्ये स्थान देऊन, राजर्षी शाहू महाराजांच्या सामाजिक विचारांना राष्ट्रीय पातळीवर नेऊन ठेवले.

सिलिंग कायदा...पान नं.३ वरन

कारवाई अधिनियम २०१८ अंमलात येण्यापूर्वी सुरु करण्यात आली असेल, तर अशी कारवाई रद्द करण्यात येईल. सिलिंग कायद्यात लवकरच आणखी मुधारणा होणार? राज्यातील महसूली कार्यालयांच्या कार्यक्षेत्रात फेरबदल/ नवीन कार्यालय निर्मिती करणं आणि महत्वाच्या महसूल कायद्यांमध्ये आवश्यकतेनुसार बदलांबाबत शिफारशी करण्याकरिता राज्य सरकारनं सेवानिवृत्त भारतीय प्रशासकीय सेवेतील अधिकाऱ्यांची समिती गठीत केली आहे. यातला एक कायदा हा, महाराष्ट्र शेतजमीन (जमीन धारणेची कमाल मर्यादा) अधिनियम, १९६१ हा आहे. २५ ऑक्टोबर २०२३ रोजी अभ्यास समिती स्थापन करण्यात आली आहे. या समितीला समिती स्थापन केल्यानंतर १० दिवसांत शासनाकडे अहवाल देण्यास सांगितलं आहे. सध्या या समितीचं 'कामकाज चालू आहे'. आता ही समिती सिलिंग कायद्यात बदल करण्याबाबत शासनाकडे शिफारस करते का, करणार असेल तर नेमके कोणते बदल त्यात असतील, हे समितीची अहवाल शासनाला प्राप्त झाल्यानंतर सर्व कळेल.

शहरात फिटनेस नस्लेले अनेक टँकर रस्त्यावर !

नालासोपारा :- शहरात जिथे जलवाहाहन्या
नाहीत, जिथे पाणी पुरवठा अवस्थित होते
नाही त्या भागातील नागरिकांची तहान
अनेक टैकरदारे भागविण्यात येते. पण
वसईत तहान भागविणार्ह्या काही टैकरल
आरटीओचे फिटनेस प्रमाणपत्र नसून ते
विनधास्तपणे रस्त्यावर धावत असल्याची
धक्कादायक बाब समोर आली आहे. मनपाप
प्रशासनासह आरटीओचे या गंभीरी
विषयाकडे डोळेज्ञाक करीत असल्याचे
आरोप स्थानिकांनी केला आहे. शहरात
सर्टस भंगार व विनाक्रमांक धोकादायक
टैकरच्या माध्यमातून वाहतूक सुरु आहे
राजरोसपणे सुरु असलेल्या या टैकरच्या
निमित्ताने फिटसेनेचा प्रश्न ऐरणीवा
आला आहे. शहरात सध्या एक ते दोन
दिवसांताढ कमी दाबाने पाणी येत आहेत
सध्या भीषण उन्हाळा जाणवत असल्याने
पाणीतंचाईच्या झाला सुरु झाल्या आहेत
अनेक वसाहतीना नल्योजनाच नसल्याने
त्यांना पाण्याच्या टैकरवर तहान भागवार्वा
लागत आहे. पाण्याची मागणी वाढव्याने
सध्या शहरात टैकरच्या व्यवसाय जोरात सुरु
आहे. शहरातील रस्त्यावर राजरोसपणे
जनाद झालेले भंगार टैकर विनाक्रमांकचे

टँकर रस्त्यावर चालवले जात आहेत
यााशिंगाय टँकरला जोडले ल्या
विनाक्रमांकाचे टँकरही विनदिक्कतपण
सुरु आहेत. वलण घेताना हे चाल
अचानकपणे वेगात वलण घेतात, त्यामुळे
अन्य वाहनांना आणि पादचार्यांना धोका
निर्माण करीत असत्याचे चित्र आहे.
टँकरला क्रमांक, रिफ्लेक्टर, ब्रेक लॅम्प
स्टॉपगार्ड बसवणे आवश्यक आहे. मात्र
यातील एकाही बाबीची पूरता केली जाए
नसत्याचे दिसून येत आहे. वसई विरामधूम
अनेक भारात हजारो अनंदिकृत पाण्यात^३
टँकर विनदिक्कतपणे सुरु आहेत. गेल्या पाच
वर्षांत या टँकरने चिरडून रस्ते अपघातात
शेकडो जणांचा वाली घेतला असून शेकडा
जखमी झाले आहेत. वसई विराम
परिसरातील पाण्यातीची ठंचाई पाहून
बहुताश रहिवासी व सोसायट्यांना यांचा
अनंदिकृत टँकरने पाणीपुरवठा केले
जातो. या टँकरचालकांमध्ये स्पृष्ठी सुरु
आहे. काही टँकर चालक दारच्या नशेने
असतात. ते चालक टँकरची गती वाढवून
अधिक कमाईच्या शोधात अनेक लोकांना
चिरडतात. येत्या काही दिवसांत टँकरच्या
प्रत्येक टँकरातील वाली असता.

१) १ एप्रिल २०२३ ते ३१ मार्च या कालावधीत २८९ टँकरची तपासणी केली आहे. यात ६५ दोषी टँकर सापडले असून ७ लाख २३ हजार ५०० रुपयांचा दंड ठोठावण्यात आला आहे. - प्रशिण बागडे (सहाय्यक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, विरार)

शाहू महाराज आणि डॉ. अंबेडकर -प्रा. कीर्ती करंजावणे

फुले, शाहू, अंबेडकर या त्रयीच्या विचारांचा अभ्यास केल्याशिवाय आधुनिक महाराष्ट्र समजू शकणार नाही. महात्मा फुले यांती महाराष्ट्रात सामाजिक क्रांतीची चळवळ सुरु केली आणि शाहू महाराजांनी ती जन्मभर अखंडपणे चालविली. डॉ. अंबेडकरांनी तिला राष्ट्रीय पातळीवर पोहोचविले. माणूस म्हणून जगण्याचा हक्क नाकारलेल्या अस्युश्य समाजाला हक्क मिळवून देणे, ज्ञानाची कवाडे त्यांचासाठी खुली करणे, अस्युश्यता निवारण करणे ही या त्रयीच्या कार्यामध्ये असलेली समानता होती. अस्युश्य समाजाचा सर्वांगीण विकास व्हावा, यासाठी शाहू महाराजांनी कोल्हापूर संस्थानात अनेक कायदे केले, जाहीरनामे काढले आणि अमलात आणले. शाहू महाराजांना नेहमी वाटे, की अस्युश्य समाजाने स्वावलंबी होऊन, आपल्या जातीचे पुढारी निवडून, त्यांच्या नेतृत्वाखाली प्रगती करायला हवी. अशातच भीमराव अंबेडकर नावाचा तरुण मुलगा परदेशात जाऊन, इतक्या उच्च पदव्या प्राप्त करून आला, ही बातमी समजतात महाराजांना विलक्षण आनंद झाला. बाबासाहेबांना भेटण्याची उत्सुकता निर्माण झाली. अंबेडकरांचा पत्ता मिळताच, हा

कोल्हापूर संस्थानाचा राजा कोणत्याही मानापमानाचा विचार न करता, त्यांची भेट घेण्यासाठी मुंबईमधील परळ चाळीमध्ये गेला. शाहू महाराजांनी अंबेडकरांना मिठी मारली आणि म्हणाले, 'आता माझी काळजी दूर झाली अस्पृश्यांना पुढारी मिळाला.' अस्युश्य समाजातील काही लोक सुशिक्षित होते; पण समाजाचे नेतृत्व करण्याचे साहस त्यांच्यामध्ये नव्हते. अंबेडकरांमध्ये असलेले नेतृत्व करण्याचे गुण शाहू महाराजांनी ओळखले होते. माणगाव परिषदेच्या निमित्ताने ३० मे १९२० रोजी पुढ्हा या उभयतांची भेट झाली आणि

त्यांच्यामधील स्नेहाचे संबंध अधिकच दृढ झाले. या परिषदेमध्ये येऊ घातलेल्या राजकीय सुधारणा आणि त्यानुसार अस्पृश्यांना कायदे मंडळामध्ये मिळणारे प्रतिनिधित्व या अत्यंत जलंत प्रश्नावर चर्चा करण्यात आली. अर्थात, ही परिषद अंबेडकरांनीच महाराजांच्या अध्यक्षतेखाली अस्युश्य समाजाची भूमिका सरकारला स्पष्ट करण्यासाठी आयोजित केली होती. अस्युश्यता निर्मलनाचे कार्य अधिक जोमाने चालावे, यासाठी निधी गोळा करण्याचा उपक्रम राबविण्यात यावा आणि त्यासाठी स्थापत्या जाणारेया समितीत शाहू महाराजांचे नाव असावे, असा मनोदय अंबेडकरांनी अक्तु करताच, शाहू महाराजांनी लगेच उत्सूर्त प्रतिसाद दिला. २६ जून हा शाहू महाराजांचा जन्मदिवस. हा दिवस अस्युश्य समाजाने सणाप्रमाणे संवेद साजरा करावा, असा ठराव माणगाव परिषदेमध्ये अंबेडकरांच्या प्रेरणेने करण्यात आला. नागपूर परिषदेमध्ये ही त्यावेळी फक्त बाळ गंगाधर टिळकांसाठी वापरली जात असे. शाहू महाराजांच्या मृत्यूनंतर, १९२७मध्ये 'वहिकृत भारत' मधील अग्रलेखात शाहू महाराजांसारखा मित्र अस्युश्यांना पूर्वी कधीही मिळाला नव्हता, असे अंबेडकरांनी म्हटले. शाहू महाराजांनी कोल्हापूर संस्थानात वेठविगार निर्मलन, हजेरी प्रथा बंदी,

महाईष्ट्रूत तुम्हार्या नववाद जस्तीत जस्त रुक्मीन असू शक्ते? सिलिंग कायदा कर्यदार स्तंगते?

सिलिंग कायदा काय आहे?

आहे.

सिलिंग कायद्याबाबतच्या महत्वाच्या गोष्टी महसूल कायदेतज्ज्ञ डॉ. संजय कुंडेडकर यांच्या एका लेखात सिलिंग कायद्याबाबतच्या महत्वाच्या गोष्टी अधोरेखित करण्यात आल्या आहेत.

सिलिंग कायद्यानुसार, जमिनीच्या प्रत्येक हस्तांतरणासाठी नजराणा रक्कम अदा करणां आणि जिल्हाधिकारीसाठी परवानगी घेण अनिवार्य असत.

सिलिंग कायद्यान्येप्रदान किंवा हस्तांतरण केलेली जमीन भूधारणा वर्ग-२ ची असेल. अशी जमीन धारणाधिकार वर्ग-१ मध्ये रुपांतरित करण्याची कायद्यात तरतूद नाही. हंगामी बागायत किंवा भातशेतीची जमीन असेल, तर त्यासाठी ३६ एकर ही जमीन धारणेची मर्यादा आहे. कोरडवाहू जमिनीसाठी जमीन धारणेची मर्यादा ५४ एकर एवढी

परवानगी देऊ शकतात. सिलिंग कायद्यातील कलम -२७ अन्वये, वाटप करण्यात आलेल्या जमिनीच्या वापरात देखील बदल करण्याची तरतूद आहे. पण जमिनीच्या वापरात बदल अनुज्ञेय असेल किंवा जमिनीचं हस्तांतरण झाल असेल तरी, त्या जमिनी भोगवटादार वर्ग-२ च्याच राहतील. सिलिंग कायद्यात २०१८ साली सुधारणा करण्यात आली. नवीन सुधारणेनुसार,

महाईष्ट्रूत शेतजमीन (जमीन धारणेची कमाल मर्यादा) अधिनियम, २०१८ अन्वये, १५-१२-२०१८ नंतर कोणत्याही शेतजमीनी बेकायदेशीर व्यवहार किंवा शर्तभंग या कारणासाठी जिल्हाधिकारी जप्त करू शकत नाहीत, पण केवळ जेव्हा सदर जमिनीची खरेदी विक्री करण्याच्याने चालू बाजारभावाच्या ५०३ एवढी रक्कम शासनास अदा केल्यास अशा शर्तभंग प्रकरणी कोणतीही कारवाई सुरु करण्यात येणार नाही.

ज्या प्रकरणांमध्ये, शर्तभंगाची

महाराष्ट्रात शेतजमीनीची कमाल मर्यादा ठरवून देण, या मर्यादेपेक्षा अधिक जमीन एखाद्याकडे असेल तरी संपादित करून भूमिहीन व इतर व्यक्तींना वाटप करण, यासाठी राज्यात महाराष्ट्र शेतजमीन (जमीन धारणेची कमाल मर्यादा) अधिनियम, १९६१ हा कायदा अस्तित्वात आला.

यालाच सिलिंग कायदा असं म्हटल जात. या कायद्यांतर्गत मिळालेल्या जमिनी भोगवटादार वर्ग-२ या भूधारणा पद्धतीत मोडतात.

म्हणजे सरकारच्या परवानगीशिवाय या जमीनींचं हस्तांतरण होत नाही. भोगवटादार वर्ग-२ च्या जमीनींची माहिती गाव नमुना एक (क) आणि गाव नमुना ३ मध्ये नोंदवली जाते.

यात गाव नमुना एक-क (५) मध्ये, महाराष्ट्र शेतजमीन (जमीन धारणेची कमाल मर्यादा) अधिनियम, १९६१ अंतर्गत वाटप केलेल्या जमीनींचा समावेश होतो.

वसई न्यायालयात अत्यंत उत्साहपूर्ण वातावरणात भारतरव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची १३३ वी जयंती साजरी

सोमवार दिनांक १५-०४-२०२४ रोजी वसई न्यायालयात भारतरव डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर द्यांचा १३३ व्या जयंतीनिमित्त डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, क्रांतीसूर्य महात्मा जोतिबा फुले आणि क्रांतीज्योती सावित्रीमाई फुले यांचा संयुक्त जयंतीचा कार्यक्रम अत्यंत उत्साहपूर्ण वातावरणात साजरा करण्यात आला. वसई न्यायालयात सदर कार्यक्रमाचे हे सलग दुसरे वर्ष आहे. या कार्यक्रमासाठी वसई न्यायालयातील सर्व मा. न्यायाधीश आवर्जून हजर होते. कार्यक्रमाचे सुन्दर संचालन अऱ्ड. आनंद घरत ह्यांनी केले कार्यक्रमाच्या प्रस्तावनेत त्यांनी लोकशाही आणि संविधानाचे महत्व ह्याच्यावर भाषण केले. अऱ्ड गिरीश दिवाणजी ह्यांनी बाबासाहेबांचा जीवनावर भाषण करताना सांगितले की, बाबासाहेबांनी त्यांच्या विरोधकांच्याहि मानवी हक्काची पायमळी होणार नाही व त्यांचे लोकशाही वाचविण्यासाठी अशा वेळेस मला माझ्याच विरोधकांच्या बाजूने उभे राहावे लागेल इतके थोर विचार बाबासाहेबांचे देशाच्या लोकशाहीबद्दल आहेत. त्यांतर कार्यक्रमाचे अध्यक्षीय भाषण वसई सत्र व जिल्हा न्यायालयाचे मुख्य न्यायाधीश मा. श्री खोंगल साहेब ह्यांनी केले. त्यांनी त्यांच्या भाषणात संविधानातील कर्तव्ये आणि अधिकार ह्या विषयावर सुंदर मार्गदर्शन केले. सदर कार्यक्रमाची सांगता

उपस्थितांना पेढे वाटून करण्यात आली. या कार्यक्रमासाठी पक्षकार, इतर वकीलांबररोबर वसई तालुक्यातील चारही बार वकील सर, अऱ्ड नोवेल डाक्टर सर, अऱ्ड स्मिता घायवाट मँडम, अऱ्ड दीपक देसाई, अऱ्ड राजेश गायकवाड, अऱ्ड सविया काळी, अऱ्ड सूचित म्हात्रे, अऱ्ड वर्षा भिराडे, अऱ्ड मनोज तायडे, अऱ्ड वैभव पाटील, अऱ्ड प्रल्हाद राणा, अऱ्ड प्रमोद मिश्र, अऱ्ड अमित देशमुख, अऱ्ड सदाशिव हटकर, अऱ्ड नीलेशी खराते, अऱ्ड वंदना पटेल अऱ्ड सरिता यादव व इतर अनेकांचे विशेष सहकार्य लाभले.

एस. री, एस.टी. बहुजन एम्प्लॉइज वेलफेर असोसिएशनचे सचिव विनित यादव कार्यद्यक्ष प्रमोद भालेराव यशवंतराव चहाण सेंटर मुंबईयेथील कार्यलयात मा. ना. केंद्रीय मंत्री रामदासजी आठवले साहेबांची भेट घेताना छायाचिन्तात दिसत आहे.

लोकसभा २०२४ निवडणुकीच्या पहिल्या टप्प्यातील मतदान आणि श्री समीर सुभाष वर्तक यांचा महाराष्ट्र दौरा !!!

महाराष्ट्र प्रदेश कांग्रेस कमिटीचे प्रदेशाध्यक्ष सन्माननीय नानाभाऊ पटोले साहेबांच्या आदेशानुसार महाराष्ट्र प्रदेश कांग्रेस कमिटीच्या पर्यावरण विभागाचे प्रदेशप्रमुख श्री समीर सुभाष वर्तक यांनी जालना (पर्यावरण विभाग प्रदेश उपाध्यक्ष श्री सुरेश गवळी व जिल्हाप्रमुख श्री सलीम काळी),

नागपूर (जिल्हाप्रमुख श्री मोनीश चांदेकर), भंडारा (जिल्हाप्रमुख श्री राजेश पारधी), गोंदिया (श्री अमर राहुल), चंद्रपूर (जिल्हाप्रमुख श्री ताज कुरेशी), आणि अकोला (पर्यावरण विभाग प्रदेश उपाध्यक्ष श्री विवेक पारसकर

व जिल्हाप्रमुख ग्रामीण श्री अनंत गावडे तसेच शहर जिल्हाप्रमुख श्री रहीम खात करीम खान) या सर्व जिल्हातील पर्यावरण विभागातील पदाधिकारींयांना भेटून कामाचा आढावा घेतला आणि त्यांना लोकसभा निवडणुकीच्या बाबतीत कामाचे वाटपाही करण्यात आले. म्हणजेच दहा दिवसांचा दौरा करून या सर्व जिल्हातील पर्यावरण विभागाच्या पदाधिकारीं तर्फ महाविकास आघाडीचे उमेदवार जिंकून येण्यासाठी प्रचारात पुढाकार घेण्यात आला.

आता महाराष्ट्र दौरा आठोपून पुन्हा पालघर लोकसभेतील महाविकास आघाडीच्या उमेदवाराच्या प्रचारासाठी वसईमध्ये परतले असून लवकरच दुसरेया व तिसरेया टप्प्यातील पश्चिम व उत्तर महाराष्ट्राच्या दौरेयावर ते निघणार आहेत.

आज संपूर्ण ज्ञालेत्या पूर्व विदर्भातून नव्यांची महाविकास आघाडीचाच विजय होणार असे समीर वर्तक यांनी मत व्यक्त केले आहे. या संपूर्ण दौरेयात वसई विवार जिल्हा कांग्रेसच्या पर्यावरण विभाग जिल्हा सरचिटणीस श्री संकेत वसईकर हे श्री समीर वर्तकांसोबत होते.

वसई गाव मध्ये भेसळ्युक्त खाद्य पदार्थ विक्री जोरात - नंदकुमार महाजन

वसई (प्रतिनिधी)- दिनांक १९ एप्रिल २०२४ रोजी भारतीय जनता पार्टी चे अध्यक्ष वसई शहर मंडळचे नंदकुमार महाजन यांनी नासई निरार शहर महानगरपालिका प्रभाग समिती आय चे सह आयुक्त आणि आरोग्य विभागाचे अधिकारी यांना वसई मध्ये वाढते भेसळ्युक्त पदार्थ विरुद्ध तक्रार अर्ज करण्यात आले आहे. वसई प्रभाग समिती आय मध्ये

रेस्टोरंट, हॉटेल, फरसाण, समोसे वडा विक्री करणारे लोक स्वच्छताची काळजी न घेता वारंवार उकललेले तेल वापरून तयार केलेले चायनीज, वडा समोसे फरसाण या खाद्य प्रदूषित साहित्याचा वापर मोठ्या प्रमाणात वापर केला जातो, या दूषित खाद्य पदार्थची विक्री केली जाते त्यामुळे नागरिकांना विविध वसई शहर मंडळ अध्यक्ष नंदकुमार महाजन यांनी केली आहे.